

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2024. gada 26. aprīlī
(OR. en)

9372/24
ADD 1

Starpiestāžu lieta:
2024/0097(NLE)

POLCOM 173
FDI 45

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2024. gada 26. aprīlis
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2024) 178 final - ANNEX
Temats:	PIELIKUMS dokumentam - Priekšlikums - PADOMES LĒMUMS par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem CETA Apvienotajā komitejā, kura izveidota saskaņā ar Visaptverošo ekonomikas un tirdzniecības nolīgumu (CETA) starp Kanādu, no vienas puses, un Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no otras puses, attiecībā uz tāda lēmuma pieņemšanu, ar ko paredz papildu noteikumus par paātrinātām procedūrām ieguldījumu strīdu izšķiršanai starp ieguldītājiem un valstīm, jo īpaši attiecībā uz fiziskām personām un maziem un vidējiem uzņēmumiem

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2024) 178 *final* - ANNEX.

Pielikumā: COM(2024) 178 *final* - ANNEX

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 26.4.2024.
COM(2024) 178 final

ANNEX

PIELIKUMS

dokumentam

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem CETA Apvienotajā komitejā, kura izveidota saskaņā ar Visaptverošo ekonomikas un tirdzniecības nolīgumu (CETA) starp Kanādu, no vienas puses, un Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no otras puses, attiecībā uz tāda lēmuma pieņemšanu, ar ko paredz papildu noteikumus par paātrinātām procedūrām ieguldījumu strīdu izšķiršanai starp ieguldītājiem un valstīm, jo īpaši attiecībā uz fiziskām personām un maziem un vidējiem uzņēmumiem

PIELIKUMS

Projekts *CETA* APVIENOTĀS KOMITEJAS LĒMUMAM Nr. [XX/2024]

([... gada ...]),

ar ko pieņem papildu noteikumus par paātrinātām procedūrām ieguldījumu strīdu izšķiršanai starp ieguldītājiem un valstīm, jo īpaši attiecībā uz fiziskām personām un maziem un vidējiem uzņēmumiem

CETA Apvienotā komiteja,

ņemot vērā 26.1. pantu Visaptverošajā ekonomikas un tirdzniecības nolīgumā (*CETA*) starp Kanādu, no vienas puses, un Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no otras puses (“Nolīgums”),

tā kā Nolīguma 8.39. panta 6. punkts paredz, ka *CETA* Apvienotā komiteja apsver papildu noteikumus, kuru mērķis ir samazināt finanšu slogu prasītājiem, kas ir fiziskas personas vai mazi un vidēji uzņēmumi,

pienācīgi ņemot vērā Kopīgo interpretējošo instrumentu par Visaptverošo ekonomikas un tirdzniecības nolīgumu (*CETA*) starp Kanādu un Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, kurā Puses apņēmas pārraudzīt ieguldījumu noteikumu darbību, laikus pievērsties jebkādiem trūkumiem, kas var rasties, un apzināt veidus, kā laika gaitā nepārtraukti uzlabot to darbību,

vēloties atbalstīt iekļaujošu pieeju attiecībā uz tirdzniecību un ieguldījumiem, ar ko cenšas nodrošināt, lai visi sabiedrības slāņi varētu izmantot ekonomiskās iespējas, ko sniedz tirdzniecība un ieguldījumi,

atgādinot Eiropas Komisijas un Eiropas Savienības Padomes paziņojumu Nr. 36 par ieguldījumu aizsardzību un Ieguldījumu tiesu sistēmu, kas iekļauts Eiropas Savienības Padomes sanāksmes protokolā saistībā ar Nolīguma parakstīšanu un pievienots Padomes Lēmumam (ES) 2017/37 (2016. gada 28. oktobris), tostarp apņemšanos nodrošināt, ka tiks uzlabota un atvieglota visneaizsargātāko lietotāju, tas ir, mazo un vidējo uzņēmumu un privātpersonu, piekļuve Nolīguma ieguldījumu strīdu izšķiršanas mehānismam,

ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas atzinumu C-1/17, kurā uzsvērts, ka ir svarīgi nodrošināt, lai Nolīguma mehānisms ieguldījumu strīdu izšķiršanai starp ieguldītājiem un valstīm būtu finansiāli pieejams, jo īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem,

atzīstot, cik svarīgi ir skaidri, pārredzami un savstarpēji izdevīgi noteikumi, kuri veicina ieguldījumus Pušu attiecīgajās teritorijās,

vēloties atbalstīt mazos un vidējos uzņēmumus, uzlabojot to spēju piedalīties un gūt labumu no Nolīguma radītajām iespējām,

cenšoties veicināt piekļuvi Nolīguma radītajām iespējām un spēju gūt labumu no tām, kā arī atbalstīt nosacījumus pilnīgai līdzdalībai vietējā, reģionālajā un starptautiskajā tirdzniecībā un ieguldījumos,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants. Darbības joma un mērķis

Šā lēmuma mērķis ir palielināt ieguldītāju un valstu ieguldījumu strīdu izšķiršanas pieejamību un samazināt šā procesa izmaksas, jo īpaši fiziskām personām vai maziem un vidējiem uzņēmumiem:

- (a) paredzot ieguldītājiem, jo īpaši fiziskām personām vai maziem un vidējiem uzņēmumiem, papildu noteikumus, lai tie varētu pieprasīt piekļuvi paātrinātām procedūrām ieguldījumu strīdu izšķiršanai saskaņā ar Nolīguma astotās nodaļas (Ieguldījumi) F iedaļu (Ieguldītāju un valstu ieguldījumu strīdu izšķiršana); un
- (b) izveidojot paātrinātas procedūras ieguldījumu strīdu izšķiršanai saskaņā ar Nolīguma astotās nodaļas (Ieguldījumi) F iedaļu (Ieguldītāju un valstu ieguldījumu strīdu izšķiršana).

2. pants. Piekļuve paātrinātajai procedūrai

1. Lai izšķirtu ieguldījumu strīdu, Puses ieguldītājs saskaņā ar šo lēmumu var pieprasīt piekļuvi paātrinātai procedūrai. Ieguldītājs iesniedz pieprasījumu atbildētājam un šķīrējtiesai ne vēlāk kā dienā, kad iesniegta prasība saskaņā ar Nolīguma 8.23. pantu. Pieprasījumā iekļauj šādu informāciju:
 - (a) informāciju par ieguldītāja un attiecīgā gadījumā vietējā uzņēmuma, kura vārdā prasība ir iesniegta, vai jebkuru citu saistītu personu īpašumtiesību struktūru;
 - (b) ieguldītāja un attiecīgā gadījumā vietējā uzņēmuma, kura vārdā prasība ir iesniegta, jaunākos finanšu pārskatus;
 - (c) pierādījumu, ka ieguldītājs ir kādas Puses persona; un
 - (d) informāciju par ieguldītāja un attiecīgā gadījumā vietējā uzņēmuma, kura vārdā prasība ir iesniegta, darbinieku skaitu.Ieguldītājam tiek arī stingri ieteikts sniegt jebkādu informāciju par to, kāpēc tas uzskata, ka paātrinātā procedūra būtu piemērota saskaņā ar prasības apstākļiem.
2. Ja ieguldītājs ir fiziska persona vai mazs vai vidējs uzņēmums un pieprasītā zaudējumu summa nepārsniedz *SDR* 40 000 000 ekvivalentu, pieprasījumu saskaņā ar 1. punktu atbildētājs izskata atsaucīgi. Apsverot, vai ieguldītājs ir mazs vai vidējs uzņēmums, atbildētājs ņem vērā ieguldītāja kā uzņēmuma lielumu un, ja prasība ir iesniegta uzņēmuma vārdā, – minētā uzņēmuma lielumu, tostarp šādus faktorus: darbinieku skaitu, gada apgrozījumu, īpašumtiesību struktūru un jebkādos citus faktorus, ko atbildētājs uzskata par būtiskiem¹.
3. Pirms lēmuma pieņemšanas par pieprasījumu saskaņā ar 1. punktu atbildētājs var pieprasīt ieguldītājam papildu informāciju. Ciktāl atbildētājs konstatē, ka varētu būt bažas par paātrinātās procedūras piemērotību, tas var informēt ieguldītāju un pieprasīt jebkādu informāciju, kas nepieciešama, lai minētās bažas novērstu. Strīdā iesaistītās puses var apspriest, vai minētās bažas var novērst, pagarinot 4. un 5. pantā noteiktos termiņus vai veicot jebkādu citu saskaņotu rīcību.
4. Atbildētājs 45 dienu laikā pēc prasības iesniegšanas saskaņā ar Nolīguma 8.23. pantu rakstiski paziņo prasītājam un šķīrējtiesai savu lēmumu attiecībā uz pieprasījumu

¹ Ja atbildētājs ir Eiropas Savienība vai Eiropas Savienības dalībvalsts, apsverot, vai ieguldītājs vai uzņēmums, kura vārdā prasība ir iesniegta, attiecīgi ir mazs vai vidējs uzņēmums, var ņemt vērā Komisijas Ieteikumu 2003/361/EK (2003. gada 6. maijs) par “mikro, mazo un vidējo uzņēmumu” definīciju.

saskaņā ar 1. punktu, ja vien strīdā iesaistītās puses nevienojas par citu paziņošanas termiņu. Ja atbildētājs pieprasījumu noraida, tas savā paziņojumā prasītājam sniedz sava lēmuma pamatojumu.

5. Saskaņā ar Nolikuma 8.38. pantu atbildētājs nekavējoties paziņo strīdā neiesaistītajai pusei par ieguldītāja pieprasījumu saskaņā ar 1. punktu un par savu lēmumu saskaņā ar 4. punktu.
6. Ja strīdā iesaistītās puses vienojas par paātrinātu procedūru, strīdam piemēro ar šo lēmumu grozītā Nolikuma F iedaļu (Ieguldītāju un valstu ieguldījumu strīdu izšķiršana).

3. pants. Šķīrējtiesas sastāva izveide

1. Prasību, uz kuru saskaņā ar 2. panta 6. punktu attiecas paātrināta procedūra, izskata viens šķīrējtiesas loceklis (turpmāk – “šķīrējtiesas vienīgais loceklis”).
2. Šķīrējtiesas priekšsēdētājs 30 dienu laikā pēc tam, kad paziņots atbildētāja lēmums, ar ko piekrīt pieprasījumam saskaņā ar 2. panta 4. punktu, ieceļ šķīrējtiesas vienīgo locekli no trešo valstu valstspiederīgajiem saskaņā ar principiem, kas izklāstīti ar šo lēmumu grozītā Nolikuma 8.27. panta 7. punktā.
3. Šķīrējtiesas vienīgais loceklis nodrošina savu pieejamību attiecībā uz 5. pantā noteiktajiem paātrinātajiem termiņiem.
4. Šķīrējtiesas vienīgais loceklis ievēro Pakalpojumu un ieguldījumu komitejas 2021. gada 29. janvāra Lēmumu Nr. 001/2021, ar ko pieņem šķīrējtiesas locekļu, apelācijas tiesas locekļu un mediatoru rīcības kodeksu.
5. Ja uz strīdu attiecas Nolikuma 13.21. panta 1. punkts, šķīrējtiesas vienīgo locekli izraugās saskaņā ar principiem, kas izklāstīti ar šo lēmumu grozītā Nolikuma 8.27. panta 7. punktā un 13.21. panta 2. punktā.

4. pants. Pirmā sēde paātrinātajā procedūrā

1. Šķīrējtiesas vienīgais loceklis rīko pirmo sēdi 30 dienu laikā pēc šķīrējtiesas sastāva izveides saskaņā ar 3. pantu.
2. Šķīrējtiesas vienīgais loceklis rīko pirmo sēdi, izmantojot videokonferenci, tālruni vai līdzīgus saziņas līdzekļus, ja vien abas strīdā iesaistītās puses un šķīrējtiesas vienīgais loceklis nevienojas par to, ka minētā sēde jārīko klātienē.

5. pants. Paātrinātās procedūras procesuālais grafiks

1. Ja vien strīdā iesaistītās puses nevienojas citādi, paātrinātajā procedūrā rakstiskiem iesniegumiem un tiesas sēdei piemēro šādu procesuālo grafiku:
 - (a) prasītājs 90 dienu laikā pēc pirmās sēdes iesniedz galveno iesniegumu pēc būtības, piemēram, apsvēruma rakstu, kura garums nepārsniedz 150 lappuses;
 - (b) atbildētājs 90 dienu laikā pēc tam, kad prasītājs saskaņā ar a) apakšpunktu ir iesniedzis savu galveno iesniegumu pēc būtības, iesniedz galveno iesniegumu pēc būtības, piemēram, pretargumentus, kuru garums nepārsniedz 150 lappuses;

- (c) prasītājs 90 dienu laikā pēc tam, kad atbildētājs saskaņā ar b) apakšpunktu ir iesniedzis savu galveno iesniegumu pēc būtības, iesniedz atbildi, kuras garums nepārsniedz 100 lappuses;
 - (d) atbildētājs 90 dienu laikā pēc tam, kad prasītājs saskaņā ar c) apakšpunktu ir iesniedzis atbildi, iesniedz atbildes rakstu uz repliku, kas nepārsniedz 100 lappuses;
 - (e) strīdā iesaistītā puse 60 dienu laikā pēc tam, kad atbildētājs saskaņā ar d) apakšpunktu ir iesniedzis atbildes rakstu uz repliku, var iesniegt rakstisku iesniegumu par Nolīguma interpretāciju saskaņā ar Nolīguma 8.38. panta 2. punktu;
 - (f) šķīrējtiesas vienīgais loceklis rīko tiesas sēdi 120 dienu laikā pēc tam, kad atbildētājs saskaņā ar d) apakšpunktu ir iesniedzis atbildes rakstu uz repliku;
 - (g) katra strīdā iesaistītā puse 30 dienu laikā no f) apakšpunktā minētās tiesas sēdes pēdējās dienas iesniedz pārskatu par izmaksām; un
 - (h) šķīrējtiesas vienīgais loceklis pieņem nolēmumu pēc iespējas ātrāk un jebkurā gadījumā 180 dienu laikā no f) apakšpunktā minētās tiesas sēdes pēdējās dienas.
2. Ja prasītājs neveic nekādus pasākumus tiesvedībā, šķīrējtiesas vienīgais loceklis var prasītājam piešķirt labvēlības periodu, kas nepārsniedz 30 dienas. Ja labvēlības periods netiek piešķirts vai ja prasītājs minētajā termiņā neveic pasākumus, tiek uzskatīts, ka prasītājs ir atsaucis savu prasību un pārtraucis tiesvedību saskaņā ar šo lēmumu grozītā Nolīguma 8.35. pantu.
 3. Ja atbildētājs neveic nekādus pasākumus tiesvedībā, šķīrējtiesas vienīgais loceklis atbildētājam var piešķirt labvēlības periodu, kas nepārsniedz 30 dienas. Ja labvēlības periods netiek piešķirts vai ja atbildētājs minētajā termiņā neveic pasākumus, prasītājs var pieprasīt, lai šķīrējtiesas vienīgais loceklis atbild uz tam iesniegtajiem jautājumiem un pieņem nolēmumu.
 4. Pēc strīdā iesaistītās puses pieprasījuma šķīrējtiesas vienīgais loceklis var apmierināt ierobežotus pieprasījumus par īpaši identificējamiem dokumentiem, kas attiecas uz lietu un ir būtiski tās iznākumam, un par kuriem prasītāja strīdā iesaistītā puse zina vai tai ir pamatots iemesls uzskatīt, ka tie pastāv un atrodas otras strīdā iesaistītās puses rīcībā, glabāšanā vai kontrolē, un vajadzības gadījumā pielāgo 1. punktā minēto grafiku.
 5. Pēc apspriešanās ar strīdā iesaistītajām pusēm šķīrējtiesas vienīgais loceklis var ierobežot rakstisku iesniegumu vai liecinieku (gan liecinieku par faktiem, gan ekspertu) rakstisku pierādījumu skaitu, ilgumu vai apjomu.
 6. Pēc strīdā iesaistīto pušu kopīga pieprasījuma šķīrējtiesas vienīgais loceklis var izšķirt strīdu, pamatojoties tikai uz strīdā iesaistīto pušu iesniegtajiem dokumentiem, nenopratinot lieciniekus vai ekspertus vai tos nopratinot ierobežotā apjomā. Ja šķīrējtiesas vienīgais loceklis rīko tiesas sēdi saskaņā ar 1. punkta f) apakšpunktu, šķīrējtiesas vienīgais loceklis var rīkot tiesas sēdi, izmantojot videokonferenci, tālruni vai līdzīgus saziņas līdzekļus.
 7. Pēc strīdā iesaistīto pušu kopīga pieprasījuma un ne vēlāk kā dienā, kad tiek iesniegts 1. punkta b) apakšpunktā minētais atbildētāja galvenais iesniegums pēc būtības, šķīrējtiesas vienīgais loceklis nolemj, ka šis lēmums uz prasību vairs neattiecas.

8. Pēc prasītāja pieprasījuma un ne vēlāk kā dienā, kad tiek iesniegts 1. punkta b) apakšpunktā minētais atbildētāja galvenais iesniegums pēc būtības, šķīrējtiesas vienīgais loceklis var nolemt, ka šis lēmums uz prasību vairs neattiecas. Prasītājs sedz tiesvedības izmaksas, kas atbildētājam radušās paātrinātajā procedūrā.
9. Tikai gadījumā, ja prasītājs ir sniedzis nepatiesu vai maldinošu informāciju, kas ir būtiska atbildētāja lēmumam piekrist paātrinātajai procedūrai saskaņā ar 2. panta 4. punktu, šķīrējtiesas vienīgais loceklis pēc atbildētāja pieprasījuma un ne vēlāk kā dienā, kad tiek iesniegts 1. punkta b) apakšpunktā minētais atbildētāja galvenais iesniegums pēc būtības, var nolemt, ka šis lēmums uz prasību vairs neattiecas. Šādā gadījumā prasītājs sedz tiesvedības izmaksas, kas atbildētājam radušās paātrinātajā procedūrā.
10. Ja saskaņā ar 8. vai 9. punktu šķīrējtiesas vienīgais loceklis nolemj, ka šis lēmums uz prasību vairs neattiecas, un ja vien strīdā iesaistītās puses nevienojas citādi, šķīrējtiesas vienīgo locekli, kas iecelts saskaņā ar 3. pantu, ieceļ par saskaņā ar Nolīguma astotās nodaļas (Ieguldījumi) F iedaļu (Ieguldītāju un valstu ieguldījumu strīdu izšķiršana) izveidotās šķīrējtiesas priekšsēdētāju. Jaunā šķīrējtiesa, kas izveidota saskaņā ar F iedaļu, pēc apspriešanās ar strīdā iesaistītajām pusēm lemj par to, kā ņemt vērā saskaņā ar šo lēmumu sāktās tiesvedības statusu.
11. Strīdā iesaistītās puses cenšas vienoties par piemērojamiem procedūras noteikumiem visos jautājumos, kas attiecas uz paātrināto procedūru un kas nav skaidri paredzēti šajā lēmumā vai Nolīgumā. Ja strīdā iesaistītās puses nevienojas par piemērojamiem procedūras noteikumiem, par šo jautājumu var lemt šķīrējtiesas vienīgais loceklis.
12. Saskaņā ar Nolīguma 8.28. pantu strīdā iesaistītā puse var pārsūdzēt nolēmumu, ko saskaņā ar 1. punkta h) apakšpunktu pieņēmis šķīrējtiesas vienīgais loceklis. Pārsūdzību izskatīšanu un procedūras jautājumu nodošanai atpakaļ šķīrējtiesai ar mērķi attiecīgā gadījumā koriģēt nolēmumu, reglamentē Nolīguma 8.28. pants un CETA Apvienotās komitejas 2021. gada 29. janvāra Lēmums Nr. 001/2021, ar ko nosaka administratīvos un organizatoriskos jautājumus saistībā ar apelācijas tiesas darbību.

6. pants. Prasību apvienošana saskaņā ar šo lēmumu

Ja divām vai vairākām prasībām, uz kurām saskaņā ar 2. panta 6. punktu attiecas paātrināta procedūra, ir kopīgs juridisks vai faktiskais jautājums un tās radušās no vieniem un tiem pašiem notikumiem vai apstākļiem, strīdā iesaistītā puse atsaucīgi izskata pieprasījumu apvienot minētās prasības. Ja visas strīdā iesaistītās puses tam piekrīt, minētās prasības apvieno saskaņā ar Nolīguma 8.43. pantu.

7. pants. Mediācija

1. Ja ieguldītājs ir fiziska persona vai mazs vai vidējs uzņēmums un pieprasītā zaudējumu summa nepārsniedz SDR 40 000 000 ekvivalentu, mediācijas pieprasījumu atbildētājs izskata atsaucīgi.
2. Apsverot, vai ieguldītājs ir mazs vai vidējs uzņēmums, atbildētājs ņem vērā ieguldītāja kā uzņēmuma lielumu un, ja prasība ir iesniegta uzņēmuma vārdā, – minētā uzņēmuma lielumu, tostarp šādus faktorus: darbinieku skaitu, gada apgrozījumu, īpašumtiesību struktūru un jebkādos citus faktorus, ko atbildētājs

uzskata par būtiskiem². Atbildētājs var pieprasīt papildu informāciju no ieguldītāja nolūkā atvieglot tā apsvērumu par to, vai ieguldītājs ir mazs vai vidējs uzņēmums.

3. Nolīguma 8.20. pants un Pakalpojumu un ieguldījumu komitejas 2021. gada 29. janvāra Lēmums Nr. 002/2021, ar ko pieņem noteikumus par mediāciju, ko ieguldījumu strīdos izmanto strīdā iesaistītās puses, attiecas uz mediāciju, par kuru saskaņā ar 1. punktu vienojušās strīdā iesaistītās puses.

8. pants. Šā lēmuma pārskatīšana

CETA Apvienotā komiteja var periodiski pārskatīt šā lēmuma darbību, tostarp 2. panta 2. punktā un 7. panta 2. punktā minētos apsvērumus, izskatīt citas norises saistībā ar fizisku personu vai mazo un vidējo uzņēmumu spēju uzlabošanu nolūkā piedalīties un izmantot iespējas, ko rada starptautiskā tirdzniecība un ieguldījumi, un vajadzības gadījumā pārskatīt šo lēmumu.

9. pants. Autentiskie teksti

Šis lēmums ir sagatavots divos eksemplāros angļu, bulgāru, čehu, dāņu, franču, grieķu, horvātu, igauņu, itāļu, latviešu, lietuviešu, maltiešu, nīderlandiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, somu, spāņu, ungāru, vācu un zviedru valodā, un visi teksti ir vienlīdz autentiski.

10. pants. Stāšanās spēkā

Šo lēmumu publicē. Tas stājas spēkā dienā, kad stājas spēkā Nolīguma astotās nodaļas (Ieguldījumi) F iedaļa (Ieguldītāju un valstu ieguldījumu strīdu izšķiršana), ar nosacījumu, ka Puses, izmantojot diplomātiskos kanālus, apmainās ar rakstiskiem paziņojumiem, kas apliecina, ka tās ir izpildījušas nepieciešamās iekšējās prasības un procedūras.

[Vieta] ..., [datums] ...

² Ja atbildētājs ir Eiropas Savienība vai Eiropas Savienības dalībvalsts, apsverot, vai ieguldītājs vai uzņēmums, kura vārdā prasība ir iesniegta, attiecīgi ir mazs vai vidējs uzņēmums, var ņemt vērā Komisijas Ieteikumu 2003/361/EK (2003. gada 6. maijs) par “mikro, mazo un vidējo uzņēmumu” definīciju.